

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ІНСТИТУТ ҐРУНТОЗНАВСТВА ТА АГРОХІМІЇ
імені О. Н. СОКОЛОВСЬКОГО

АГРОХІМІЯ і ҐРУНТОЗНАВСТВО

МІЖВІДОМЧИЙ
ТЕМАТИЧНИЙ
НАУКОВИЙ
ЗБІРНИК

81

ХАРКІВ – 2014

Агрохімія і ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник.
Випуск 81. – Харків: ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського», 2014. – 138 с.

AGROCHEMISTRY AND SOIL SCIENCE. Collected papers.
No. 81. Kharkiv: NSC ISSAR, 2014. 138 p.

Редакційна колегія:

- С.А. Балюк д.с-г.н.** (відповідальний редактор); ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Н.А. Білова д.б.н.; Академія митної служби України
Д.С. Булгаков д.б.н.; Інститут ґрунтознавства ім. В.В. Докучаєва (Москва, Росія)
В.Ю. Гончаренко д.с-г.н.; Інститут овочівництва і баштанництва НААН
М.О. Горін д.б.н.; Харківський національний аграрн. ун-т ім. В.В. Докучаєва
Г.М. Господаренко д.с-г.н.; Уманський національний ун-т садівництва
Ю.М. Дмитрук д.б.н.; Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича
Л.В. Єтеревська д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Т.М. Лактіонова к.с-г.н. (відповідальний секретар); ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
В.В. Лапа д.с-г.н.; РУП «Інститут ґрунтознавства та агрохімії» (Мінськ, Білорусь)
М.В. Лісовий д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
В.В. Медведєв д.б.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
М.М. Мірошниченко д.б.н. (заст. відп. редактора); ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Е.М. Молчанов д.б.н.; Інститут ґрунтознавства ім. В.В. Докучаєва (Москва, Росія)
Б.С. Носко д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
С.М. Польчина д.б.н.; Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича
Є.В. Скрильник д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Д.Г. Тихоненко д.с-г.н.; Харківський національний аграрн. ун-т ім. В.В. Докучаєва
А.П. Травлєєв д.б.н.; Дніпропетровський національний університет
Р.С. Трускавецький д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
А.І. Фатєєв д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Ю.Л. Цапко д.б.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
С.Г. Чорний д.с-г.н.; Миколаївський державний аграрний університет

**Склад редакційної колегії затверджено Вченою радою ННЦ
«ІГА імені О.Н. Соколовського», протокол № 4 від 14.03.2014 р.**

Адреса редакційної колегії:

Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії
імені О.Н. Соколовського»
вул. Чайковська, 4, м. Харків, 61024
тел. (057) 704-16-69
E-mail: soilscience @ukr.net
www.agrosoil.yolasite.com

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 758 від 29.06.94 р.

**Рекомендовано до видання Вченою радою ННЦ «Інститут ґрунтознавства та
агрохімії імені О.Н. Соколовського», протокол № 4 від 14.03.2014 р.**

ЗМІСТ

ГРУНТОЗНАВСТВО

Медведев В.В. Невирішені проблеми обробітку ґрунту в Україні.....	5
Медведев В.В., Плиско И.В. Проявления физической деградации в пахотных почвах.....	16
Жуков А.В., Задорожная Г.А., Демидов А.А. Пространственная изменчивость твердости педоземов.....	28
Трофименко П.І., Білан Д.А. Інтенсивність дихання та емісія CO ₂ із дернового глибокого глеюватого ґрунту залежно від продуктивності сидеральних культур.....	34
Канівець В.І., Канівець С.В., Матухно Ю.Д., Кулик Н.А. Особливості чорноземів, які залягають уздовж південно-східної межі розповсюдження чорноземів вилужених на Лівобережжі України.....	40

ОХОРОНА І ВІДНОВЛЕННЯ ГРУНТІВ

Чорний С.Г., Волошенюк А.В. Потенційні втрати ґрунту від дефляції за no-till-технології.....	45
Самохвалова В.Л., Фатєєв А.І., Зуза С.Г., Зуза В.О., Горякіна В.М. Спосіб екологічної ремедіації ґрунту, техногенно забрудненого переважно кадмієм, свинцем, цинком та хромом.....	51
Гладун Г.Б., Гладун Ю.Г., Єстеревська Л.В. Адаптивно-ландшафтні принципи застосування полезахисного лісорозведення в Одеській області.....	59
Єгорова Т.М. Фоновий вміст важких металів та його екологічна інформативність у ґрунтах ландшафтів зони українського Полісся.....	65

АГРОХІМІЯ

Чабан В.І., Клявзо С.П., Подобед О.Ю. Оцінка вмісту мікроелементів у рослинах кукурудзи у Степовій зоні України.....	73
--	----

До 130 РІЧНИЦІ ВИХОДУ В СВІТ КНИГИ В.В. ДОКУЧАЄВА «РУССКИЙ ЧЕРНОЗЁМ»

Вергунов В.А. В.В. Докучаев и становление отечественного сельскохозяйственного опытного дела как отрасли знаний и организации.....	80
Тихоненко Д.Г., Дегтярьов В.В. Докучаєвській кафедрі ґрунтознавства 120 років.....	94
Носко Б.С., Гладких Е.Ю., Бабынин В.И. Агрогенная эволюция агрохимических показателей черноземов типичных.....	105
Камінський В.Ф. Стабілізація землекористування як основа розвитку адаптивного землеробства у світлі вчення В.В. Докучаєва.....	112

РОБОТИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Вільний Р.П. Вплив мінімізації обробітку ґрунту на структуру мікробних угруповань азотного циклу чорнозему типового.....	118
Панасенко О.С. Участь детриту у формуванні водостійких агрегатів чорнозему типового у різних екосистемах.....	122
Думіх І.В. Щільність будови алювіальних ґрунтів долини р. Прут.....	129
Капустіна Г.А. Динаміка вмісту мікроелементів у ґрунті і листях соняшника за тривалого удобрення.....	133

CONTENT

SOIL SCIENCE

<i>Medvedev V.V.</i> Unsolved problems of soil tillage in Ukraine.....	5
<i>Medvedev V.V., Plisko I.V.</i> Features of physical degradation in soil ploughed up.....	16
<i>Zhukov A.V., Zadorozhnaya G.A., Demidov A.A.</i> Spatial variability of pedozems penetration resistance.....	28
<i>Trofymenko P.I., Bilan D.A.</i> Intensity of respiration and emissions of CO ₂ from sod deep gleyic soil depending on the productivity of green manure crops.....	34
<i>Kanivets V.I., Kanivets S.I., Matukhno Yu.D., Kulik N.A.</i> Peculiarities of chernozems that lie along the south-eastern distribution boundaries of chernozem leached on the Left-bank part of Ukraine.....	40

SOIL PROTECTION and RECLAMATION

<i>Chorny S.G., Voloshenjuk A.V.</i> Potential soil losses from deflation by no-till-technologies.....	45
<i>Samokhvalova V.L., Fateev A.I., Zuza S.G., Zuza V.O., Gorjakina V.M.</i> Method of soils environmental remediation polluted mainly by cadmium, lead, zinc and chromium.....	51
<i>Gladun G.B., Gladun Y.G., Yeterevs'ka L.V.</i> Adaptive-landscape principles of application of field-protective afforestation in Odesa region.....	59
<i>Yegorova T.M.</i> Background content of heavy metals and its environmental descriptiveness in landscapes soils of the Ukrainian Polissya zone.....	65

AGROCHEMISTRY

<i>Chaban V.I., Kliavzo S.P., Podobed O.Yu.</i> Assessment of the microelements content in the corn plants in the Steppe zone of Ukraine.....	73
--	----

THE 130th ANNIVERSARY OF V. DOKUCHAEV BOOK "RUSSIAN CHERNOZEM"

<i>Vergunov V.A.</i> V. Dokuchaev and formation of the national agricultural experimental work, like a field of knowledge and organization.....	80
<i>Tykhonenko D.H., Degtyaryov V.V.</i> Dokuchaev Department of soil science is 120 years.....	94
<i>Nosko B.S., Gladkikh E.Yu., Babynin V.I.</i> Agrogene evolution of chernozems typical agrochemical parameters.....	105
<i>Kaminsky V.F.</i> Stabilization of the land use as a basis of adaptive agriculture development in the light of the V. Dokuchaev's doctrine.....	112

YOUNG SCIENTISTS RESEARCHES

<i>Vilnyy R.P.</i> Influence of the soil tillage minimization on the structure of microbial populations of nitrogen cycle of the chernozem typical.....	118
<i>Panasenko O.S.</i> Detritus participation in water-resistant units formation of chernozem typical in different ecosystems.....	122
<i>Dumikh I.V.</i> Bulk density of alluvial soils in valley of Prut river.....	129
<i>Kapustina G.A.</i> Dynamics of trace elements contents in soil and sunflower leaves during long-term fertilization.....	133